

Виходить у Львові що дни (крім неділі і гр. кат. свята) о 5-й годині по полуночі.

Адміністрація і Експедиція підъ ч. 8 улица Чарнецького.

Редакція підъ ч. 13 улица Жулиуського.

Письма приймаються лише франковани.

Рекламації неопечатані вільний відъ порта. Рукописи не повертаються.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Ч. 89.

Пятниця 19 Цвітня (1 Мая) 1891.

Рік I.

СУМНІЙ ОБЯВЫ.

Кілька фактів зъ послѣдніхъ часівъ, котрій хочь наоко стали ся далеко вѣдь себе, то всежъ таки здають ся стояти въ тѣсній звязи зъ собою; а хочь початокъ ихъ сягає ажъ до Кракова, то всежъ таки дойшли они ажъ до нашої часті краю, ажъ до Львова, ба здають ся навѣть сягати и на боки. Зберѣмъ часампередъ всѣ факты разомъ, такъ, якъ ихъ нотувала краєва праса:

Въ Краковѣ кілька неділь тому назадъ вѣдбулася ревізія у якихсь академіківъ а дні 17 с. м. зробила поліція зновъ ревізію у академіка Міська Дамазого и у Сѣдлецького Францішка та приарештували Игнатія Литвина, ученика артистично-ткацкої школы у Вѣдні.

Въ Тарновѣ ведуть ся вже вѣдь довшого часу доходженія судові въ справѣ якоись тайної організації межи молодїжю гімназіальню. Дня 23 с. м. рано застрѣливъ ся тамъ въ мѣсткому городу ученикъ 8-ои класи гімназіальню, синъ інженіра вѣдь зеленіниць державныхъ, Витовъ Ідзиковський, молодець, якъ кажуть, дуже талановитий. Причина убийства єще не зовсѣмъ вяснена, але загально говорять, що она стоить въ якоись звязи зъ веденимъ тамъ слѣдствомъ въ справѣ якихсь тайнихъ агітацій.

Въ суботу приставлено до львівського суду карного зъ Тарнова краківського академіка

Іосифа Баруха, въ наслѣдокъ ревізії, котрій перевївъ тамъ совѣтникъ Кунцекъ зъ Львова межи молодежю гімназіальню. Праса краєва занотувала заразъ вѣсть, що доходженія въ Тарновѣ доткнули такожъ и Ідзиковського, котрій вѣдобраравъ собѣ жите, хочь у него не найдено нѣчого.

Въ понеділіокъ о 6 год. рано вѣдбулася у Львовѣ ревізія поліції въ помешканю Іосифа Кукечка, студента ветеринарії, котрого підъ той часъ не було дома, але бувъ студентъ школы лѣсничої Іванъ Щигельський, котрій разомъ зъ Кукечкомъ мешкавъ и у котрого такожъ ревізію переведено.

Совѣтникъ Кунцекъ єздивъ минувшого четверга такожъ и до Перемишля на подобне слѣдство якъ въ Тарновѣ. Теперъ же вѣдхавъ ще до Тарнова и самъ президентъ краевої Рады школи, д-ръ Бобжинський.

На жадане ц. к. Староства въ Самборѣ, переведено ревізію у студента ветеринарії, Антона Дубеля у Львовѣ.

Ото самій факти, котрій нотувала вся праса краєва, а котрій показують ясно етапы: Краковъ, Тарновъ, Перемишль, Львовъ, Самборъ. Правдивость и точність сихъ фактівъ, поки що годѣ дослѣдити, и для того то не можна видали о нихъ повного суду; але все таки видко зъ нихъ, що въ краю нашомъ середъ молодежі зачинають показувати ся якоись сумній обявы. Предѣлъ годѣ припустити, щоби на тихъ вѣстяхъ не було нѣчого, хочь бы вже для того самого, що то не суть факти

изольованій, а очевидно стоять зъ собою въ звязи. Годѣ такожъ допустити, щоби власть безпечностії зъ самої лишь ревности робила якоись доходженія не маючи до того нѣякої правної підставы; але далеко скорше можна догадувати ся, що власть та випла на слѣдъ якоись тайної агітації середъ молодежі.

Доси, слава Богу, не чути ще, щоби въ тій очевидній агітації соціалістичній була вмѣшана и наша молодїжь, але самъ фактъ, що они сягають ажъ въ глубину всхѣдної, рускої часті краю, насуває вже достаточну обаву, що коли тї найновійшій агітації ще може не обгорнути, то дуже легко можуть обгорнути и нашу молодїжь. Атже и середъ нась суть люди, котрими байдуже про те, що въ самомъ розпвѣтѣ скосять молодечій цвѣтъ, що зруйнують молоде жите, зломлять не одну силу, котрія колись могла бы свому народови, свому краєви служити вѣрно и широ. Они, тї, що самій не хотять призвати нѣякого авторитету, чи законного чи особистого, высувають зъ цѣлою силою свої власній авторитетъ и мають превелику радость зъ того, коли горяча молодїжь, що по своїй природѣ не богато розважає и не дуже оглядаєсь на будучності, слухає ихъ голосу и жене на осліпнѣ въ пропасть, марніє молодий вѣкъ лише для того, що люде, котрій самій не мають характеру, котрій въ теорії суть соціалістами, въ практицѣ же

15

Задля святої землї.

Стежка передъ хатою.

(Повѣсть Севера).

(Дальше).

— А видите! каже дальше вйтъ, — якъ виша за Антошкомъ, такъ зновъ май за тымъ склоузомъ: писокъ гладкій, слѣпаки синій, права?

— Ви повинні ратувати дѣтей вѣдь нещастя, — вѣдозвавъ ся жидъ. — Такій богачъ, такій гаџовства!...

Почавъ цокати языкомъ, стара слухала та усмѣхала ся.

— Ратуймо, — орѣкъ вйтъ поважно.

— Менѣ о ратунокъ не іде. Дѣвчину замалюю два разы въ писокъ, тай по всьому.

— Щоби лишь вѣдакъ люде не показували на ней пальцями, та зъ васъ не насмѣвались.

Стара сполотнѣла, кидаючи на жида розъяреними очима.

— Даїзъ бы ты себѣ спокой, Мортку, — притягнувъ вйтъ, удаючи лихого. Присунувъ чарку до чарки старої, тай каже поважно:

— Щоби нашимъ дѣтямъ та добре вело ся!

— Разомъ, — докончива жидъ. — Такій маєткі якъ зайдуть ся на купу — ай вай!

Стара выпила мовчки, мѣдъ розходивъ ся въ кости, ударявъ до головы, та наморочивъ очи.

— Ни, якъ же, матусю? згоди? — пытавъ Мортко.

Старбі становувъ передъ очи куцый. Попула его смѣхъ, та запрошили на весілі.

— Я й сама кажу, що дѣвчинѣ вже часъ, хочь бою ся, бо менѣ безъ неї буде дуже бандно.

— Або она за море утѣкає, чи що?

— Але въ хатѣ сидѣти не буде.

Вйтъ постановивъ взяти ся до рѣчи.

— Я даю хлопцеви господарство, що я по Гавлику купивъ. Пять морговъ доброй ролѣ, моргъ луки и пару коней.

— А я, — каже стара, — корову, перину, штуку полотна, посудину, приодѣвокъ и скриню.

Жідъ почавъ смѣяти ся, хапаючись за підбоки, а вйтъ и собѣ такъ само. Смѣялися обидва, якъ опарантаній, сухо, горячково. Стара дивилася на нихъ злобно. На єї живтаве лицѣ виступали червонаві латы зъ лютості та зъ підпою медомъ. Жідъ першій отямивъ ся.

— Добре, матусю, — каже поважно, — одна корова, най и такъ буде; але вы забули за ґрунтъ...

— За якій ґрунтъ? — стрепотѣла баба.

— Видите, кумо, — почавъ правити дальше вйтъ — дѣвчинѣ належить ся батьківщина по вѣтцю.

— Яка? — розкричалася богачка — не доходженій чоботы и кожухъ, та й те всадила я ему въ труми.

— Але якъ бы бувъ васъ переживъ, то ему була бы припадала четверта часть вашого поля; а маєтє трицять морговъ, то ему вѣсімъ.

Доложить що зъ свого два, та дайте Марину десять, отсї, знаете, вѣдъ Семкової межѣ.

Стара озвѣрила ся.

— Десять! — крикнула, вилускуючи кулакомъ до стола. — Хочете мене зъ торбами пустити? То она буде опливати въ достаткахъ, а я голодувати на старій лѣті?

Почала голосно плакати.

Мортко підсунувъ їй повну чарку.

— Напійтє ся, моя мамусе; вйтъ не хоче вашої кривди, але якъ вонъ дає синови гаџовство, то й для невѣстки хоче щось виторгувати.

— Або я ще мало обѣцяла?

— А що жъ; ви хочете виторгувати себе на посмѣхъ людскій?

— Хто хоче, най ся смѣє!

— А образа Божа, то такожъ нѣчо? — додавъ вйтъ.

— Або то я що украдла, чи що? Я свого бороню. То мое, — крикнула — всьо мое!

И зновъ слізози поплыли потокомъ по єї живтовато-червономъ лиці.

— Ви не хочете дочку вѣддавати....

— Коли нѣ, то нѣ, — перервала борзенько Гулиха жидови.

— Ви, бачу, самій ще хочете вѣддавати ся, — вѣдозвавъ ся вйтъ.

— Я десять лѣтъ не вѣддавала ся — вѣдказала згорда.

— Ну, чортъ може підкусити, але зъ нимъ веселище не іде на здоровле....

Баба побѣлѣла, вхопила за чарку та душкомъ вицьдила мѣдъ.

Вйтъ зъ жидомъ перемовились очима.

тымъ самыемъ способомъ гонять за милымъ прошемъ, что и ти, черезъ которыхъ нѣбыто цѣлый свѣтъ попсувавъ ся, вмавляютъ въ ню, что она идучи за ихъ радою, вырабляе въ собѣ характеръ, лагодить ся до будучого житя горожаньского. А якъ то легко тымъ людямъ удержати свой авторитетъ въ очахъ молодежи! Де не можна поставити розумного аргументу, тамъ збуває ся все кпинами, смѣхомъ, бо молодѣжь весела, въ смѣху и кпинахъ не буде зважати на то, что говорить ѿ здоровий еи розумъ. Передъ такими то людьми уважаемо нашимъ обовязкомъ остерѣгати молодѣжь нашу, особливо въ теперѣщну пору, коли, якъ видко, въ краю почалась середъ молодежи соціалістична агітація на бѣльшій розмѣры, коли и у насъ такій соціалістичній газеты якъ „Народ“ та и лише що народившій ся на свѣтъ „Хлібороб“ промавляючи солоденъкими словами о добробитѣ народу вносять лишь розладъ въ него и на дѣлѣ его руйнують. Нехай тѣ панове, що такъ красно умѣють говорити, зачнуть поправляти суспольнѣсть вѣдь себе! Нехай самі наставлять свою школу. Пригадаємо имъ недавний фактъ въ Станіславовѣ, де выгнано колькохъ учениковъ зъ гімназії. Чи се позитива робота для подвигненя народу, и теменъ въ нѣмъ хлібородної масы?

Теперь, коли вся наша молодѣжь школьнна перебуває на святакъ пѣдъ родинною стрѣхою, нехай же родичѣ своимъ впливомъ, своею радою завчасу опамятають еи, нехай завчасу розкажутъ ѿ, куды доведе ихъ наука тыхъ, для которыхъ кромъ власного „я“ нема нѣякихъ святощевъ, щоби вѣдакъ не було за пбзно.

Рада державна.

Закимъ подамо повный змѣстъ адресы палати пословъ тутъ обмежимо ся лишь на короткому поданю єго змѣсту.

Проектъ адресы пос. Бѣлинського обѣцює, що палата розслѣдить якъ найосновнѣше порушени въ престольній бесѣдѣ задачѣ и кладе вагу на то, що палата увзгляднить въ спосібъ вѣдовѣдній характеристичній вѣдно-

сины въ поодинокихъ краяхъ пѣдъ взглядомъ руху фабричного и роботничого. Палата буде всѣми силами пѣдпирати предложене правительства, котрій вѣдносять ся до удержаня и пѣднесеня стану селянського, до дробного промислу, меліорациї и до обовязкового забезпеченя вѣдь огню. Такожъ буде палата пѣдпирати справу удержання зелѣнниць, займе ся реформою податківъ и просвѣтою а найбльшу вагу кладе на значнѣ реформы процедури цивильної.

Въ комісії адресової вела ся вчера генеральна дебата надъ проектомъ адресы. І. Р. Короніні годивъ ся на то, щоби проектъ пос. Бѣлинського приняти за пѣдставу до спеціальній дебати. Такъ само годивъ ся і кн. Шварценбергъ, котрій сказавъ, що проектъ Молодочеховъ ставить жадане, котрій нѣякъ не въ силѣ вѣрбнати противности. Що до жаданя Пленера, щоби острѣйше зазначити въ адресѣ ческо-нѣмецку угоду, то сказавъ вонъ, що треба бы, щоби обѣ стороны и въ свїй справѣ скотѣли примирительно поступати. — Пос. Романчукъ зазначивъ, що мимо всякого признання для проекту пос. Бѣлинського, проектъ той не вѣдовѣда поглядамъ заступниковъ народу, котрій почивають ся до широти и обовязку. Пос. Стирцея назаввъ проектъ Бѣлинського щасливою парадіаю престольної бессїди. Наконецъ ухвалено всѣми голосами приняти проектъ Бѣлинського за пѣдставу до спеціальній дебати а проектъ Молодочеховъ вѣдкінено рѣвностю голосовъ....

При спеціальній дебатѣ виступивъ пос. Романчукъ противъ того, що парламентарній роботи обмежено въ другомъ уступѣ лишь на справи економічній, коли прецѣвъ внутрѣшна консолідація вимагає вѣрбнання національнихъ противностей. По ухваленю першого и другого устуцу заявивъ пос. Діпавлі при уступѣ третомъ, що католицко-консервативна партія нѣколи не ставила интересовъ партійнихъ понадъ добро держави и для того вносила по-правку до адресы въ томъ дусѣ, що 259 по-слѣдомъ стремить до вѣрбнання соціальніхъ противностей и для того не залишавъ того, щоби морально-релігійнимъ вихованемъ молодежи дати пѣдставу до виховання суспольного. Поправку сю вѣдкінено 23 голосами противъ 9; Молодехи здергались вѣдь голосования. По передискутованю пять уступовъ перервано рѣвносте засѣдане и вѣдложено до вечера.

На вечѣрномъ засѣданю вносила пос. Гайдль, щоби правительство старало ся о пѣднесенїи и другихъ мѣстъ въ державѣ не лишь

Вѣдня. Кн. Шварценбергъ промавлявъ за Вѣднемъ; Троянъ домагавъ ся помочи для Праги. Референтъ годивъ ся на внесенія кн. Шварценберга а бувъ противъ внесенія Гайдлья. Ухвалено на конецъ дотычній уступѣ въ дусѣ референта голосами Поляковъ, Нѣмцівъ, консерватистовъ, властителівъ бльшої посѣлости и клубу Коронініого. Слѣдуюче засѣдане назначено на нинѣ.

Проектъ молодоческон адресы есть дуже умѣреный, говорить о опѣцѣ для культурныхъ успѣховъ всѣхъ народовъ въ державѣ а спеціально о опѣцѣ для земель ческої короны; домагає ся розширення власти соймовъ, децентралізації зелѣнниць и переданя соймамъ управы школъ народныхъ.

Торжество третього мая.

За колька днівъ, бо вже 3 н. ст. мая, буде народъ польский обходити величаво память якъ разъ 100 лѣтъ тому назадъ ухваленої конституції, котра забезпечувала свободу и ладъ суспольній, признала волю народу и недопускала до того, щоби одна часть народу верховодила надъ другою, жила си коштомъ и не давалась ѿ розвивати. Таке значнѣ маля конституція 3. мая, а хочь она въ наслѣдокъ подѣй историчнхъ и не довго мала практичну вартостъ, то всеже таки для народу польского була певно дуже великої ваги. Тому то въ народѣ польскому, де вонъ хочь трохи має свободы, постановлено день сїї святкувати Въ цѣломъ краю, роблять ся вже до сего торжества великий приготовлення, а у Львовѣ буде оно обходити ся після слѣдуючої програмы, затвердженої вже властями:

О 5½ год. рано, дадуть знати о початку торжества сальви зъ моздѣрѣвъ; о 6 год. заграє музика Товариства „Гармонія“ на вежі ратушевї. Опѣдля буде та сама музика переходити головними улицями мѣста, граючи народній польскій творы. О 9 г. вѣдбудуть ся абори властей автономічнхъ, презентантобѣ мѣскії Рады, інституції, товариствъ, корпорації и цеховъ зъ хоругвами на ринку, коло ратуша, зъ вѣдкіи всѣ разомъ пойдуть до латинської архикатедральної церкви. Музика „Гармонія“ вѣдограє тоды на вежі ратушевї „гейналь“ и маршъ народній. Корпорації и цехи устанавливаючи ся опѣдля на площи капітульнї, котра черезъ весь чась богослуження буде замкнена

— Вонъ то вась такъ.... — тягнувъ дальше вйтъ.

— Хто? — крикнула баба.

— Той, пекъ бы му, намавляє вась, щоби вы дитинѣ нѣчого не дали, вонъ то хоче вамъ споневѣрати дѣвчину, а вѣдакъ зъ вами справити весѣле.

— Не правда, не здурите мене чортами; я не така дурна!

— То ходѣмъ до попа, наї наї розсудить.

— По що? за що? або я правую ся зъ кимось?

— Ага, боите ся; дѣдъко вже коло вась скаче.

Стара оглянулась.

— Ви й мене не ошукаете, — говоривъ вйтъ дальше; — боите ся попа, та й по всому.

— Та якъ не бояти ся, — втрутивъ жидъ, — коли попъ хоче по справедливому, але не шпасує.

— Не боюся! — промовила.

— А чому же не йдете — поспытай же кидъ наїмѣшило. — Хто не боить ся, той иде.

— Пойду, и що ми зробить?

— Нѣчо, а щож має робити?...

— Ходѣмъ! — заповѣвъ вйтъ, насаджуочи шапку на голову.

Гуличка пѣдтягнула хустку на плечѣ.

— На дорогу! — сказавъ Мортко пѣддаваючи чарки.

— Вйтъ и стара выпили мовчки. Вйтъ осмѣхнувъ ся, Гуличка побѣлѣла; попрощались зъ жидомъ и пойшли.

— Я зробивъ вйтovi добрый интересъ, —

прошептавъ Мортко, затираючи руки зъ утѣхи. Якъ баба не протверезить ся, то пойде; а якъ лишь за порбѣ ступить, — скбнчена справа.

Обое задуманій ішли поволи одно попри другомъ висадженою липами дорогою ідъ церквѣ на попбвство. Гуличка мала велику охоту звернути та втечи домбѣ, але вйтъ перечувавъ се, не вѣдступавъ си и на крокъ та не спускавъ зъ очей.

Повернули въ бокъ стежками на пѣскову дорогу. Стара ішла поволи, вѣдпочивала що колька кроковъ и обтирала потъ зъ чола хусткою. Туй побѣчъ неї вйтъ, тихій, спокойній, зъ затиснеными губами, поглядавъ скоса на бабу, та радувавъ ся въ души.

Минули школу; за деревлянimi штакетами, зелено помальоваными, зъ за корчѣвъ турецкого базника и ясминовъ бѣлѣлись стѣни попбвницы. Передъ самими воротами баба приобетаилась:

— Не пойду! — сказала уперто.

Вйтъ вѣдививъ ся въ неї прошибаючими очима.

— Таже я теперъ не дамъ зъ себе дурня робити: пойду по десятникамъ и вѣстъ приведуть.

Чи передъ вйтovskij поглядъ, чи зъ розказу, чи може й черезъ обое разомъ, богачка не мала силы оперти ся, переступила ворота, а вйтъ попри нѣй. Передъ ганкомъ взявлъ си за руку, але она вѣдтростила єго вѣдь себе й пойшла сама.

Въ першої комнатахъ, выбѣленої вапномъ, на серединѣ, стоявъ чорний столь, заложений книжками. Въ серединѣ чорний хрестъ, по

пѣдѣ стѣни зъ обохъ боковъ лавки, коло столика шкбряне крѣсло зъ поручемъ.

Вйтъ сївъ на лавѣ и глипнувъ очима на Гуличку, аби сѣла коло него. Стара лиха та перелякана, не хотѣла.

Рипнули дверѣ, зъ бочного покою увойшовъ мужчина, високій, доброї стати, зъ коротко обстриженимъ волосемъ. Его сиві очи дивились лагодно, грубі затиснені уста й нижня губа, высунена напередъ свѣдчили, що зъ нимъ жартувати годѣ, а широкій, здоровезні плечѣ вказували силу.

Вйтъ вставъ, Гуличку перебѣгъ морозъ.

— Якъ ся маєте.... А що: вы погодили ся? Якъ же, мамусе: вѣддаєте Марину за Грицька?

— Щож маю робити, — промовила стара, цѣлуючи попа въ руку.

— А у вѣнѣ — говоривъ дальше вйтъ спокойно, — дає корову, постѣль, посудину и вѣдь Семкової границѣ десять морговъ поля.

— Не правда! — крикнула стара, — я присягаю передъ Господомъ Богомъ, що я того не казала.

— Якъ то не правда? — обозвавъ ся пойпъ, — Ты хочешь одиноку дитину позбути одною коровою?

— То мос, — простогнала.

— А дитина не твоя?

— Не дамъ, — прошептала.

(Дальше буде.)

для возбуждения и ширшой публики. О 10 год. буде торжественное богослужение по всем костелахъ и божницяхъ въ вѣдомствѣ народовъ проповѣдями. Подчасъ богослужения вѣдомствѣ львовскій хоры найкрасшіи творы музыки церковной. О 11½ год. по богослужению, разойдутся участники и пойдут оглядати святочно украшену улицю „Третого Мая“. О 12 год. „Гармонія“ вѣдограе въ мѣстѣ огорода творы народніи.

О 12½ год. вѣдбудутъ ся зборы запрошеныхъ особъ въ чотирохъ саляхъ: I. Въ сали ратушевой: (Вступне слово выголосить д-ръ Алоїсій Рыбіцкій, вѣдичть буде мати гр. Войтѣхъ Дѣдушицкій). II. Въ сали Сокола: (Вступне слово п. Леонтій Выбрашовскій; вѣдичть п. Станіславъ Щепановскій). III. Въ сали касиновой: (Вступне слово, п. Аполінарій Стиковскій; вѣдичть д-ръ Володиславъ Острохинський). IV. Въ сали Скалы: Вступне слово, кс. Іванъ Стопчинський, вѣдичть п. Романовичъ).

О 3½ год. вѣдбудутъ ся вѣдтачъ представлена въ театрѣ „Костюшко подъ Рацлавицами“. Дальше прогулка на копець унії люблинской, де вѣдбудутъ ся забава людова зъ спѣвами и музику Гармоніи и капелль дроговыской; змеркомъ штурчий огнѣ, и поноротъ до мѣста въ порядку означеному сторожею почетною. Вечеромъ будуть освѣтлени: копець, паркъ стрыйскій и горбы передмѣстя Яндзкого. Цѣле мѣсто буде илюминоване. Въ театрѣ буде дане торжественное представлена, буде вѣдограный драматъ „Третій Май“ и урвиокъ зъ „Конфедератовъ Барскихъ“. Кромѣ того хоры всѣхъ товариствъ музичныхъ вѣдспѣваютъ польонезъ Костюшка, композицію п. Ярецкого, и т. д. Закончить живий образъ при вѣдограню твору п. Твардовскаго, зложеного на день третього мая.

Въ Краковѣ оголосило консервативне стоянництво вѣдозву въ справѣ святкованія 3. мая. Вѣдозва ся взвысає, щоби для г҃одної и тревалої памяти тихъ роковинъ: I. Заложити товариство неполітичне, котре бы злутило польску суспольність въ праці надъ релігійнимъ, моральнимъ, просвѣтнімъ и суспольнімъ поднесенемъ народу. — II. Завязати Товариство, котре звертало бы особливо увагу на потреби и вѣдносили мѣсто, та подпирало краевій промислъ и торговлю. — III. Зобрести фондъ на помѣщеніе въ интернатѣ кандидатовъ учительскихъ для селянъ, щоби въ сей спосѣбъ ширити здорову просвѣту межи народомъ. Вѣдозву сю підписало 200 особъ, межи ними богато послбъ до рады державной и виднѣшихъ горожанъ въ краю.

Переглядъ політичний.

До Politik-у доносять зъ Вѣдня, що регулямінъ палати послбъ буде незадовго въ той спосѣбъ змѣнений, що президентъ палати буде мати власть карати послбъ на случай потреби вѣдирають имъ дѣтъ або виключенемъ вѣдъ нарадъ на колька днівъ.

Fremdenblatt допосить, що підписане австро-нѣмецкої угоды наступить ще сего тижня а въ маю рорѣчнуть ся переговоры зъ Швайцарією и Сербією. Сербскій міністеръ фінансовъ Вуйчъ заявила у Вѣдни, що Сербія хотѣла бы, щоби ті переговоры якъ найскоріше розпочали ся. Опосля прииде черга на Італію а на конець на Румунію.

Перехдъ вел. княз. Елісаветы, жены вел. кн. Сергія на православіе, викликавъ въ Россіи велику радость. Сподѣвають ся тамъ такожъ, що вел. кн. Сергій, братъ царя, яко губернаторъ Москви, возьметъ ся добре до жиць, и очистить зъ нихъ мѣсто и его околицю. О причинѣ дімісії кн. Долгорукого, розповѣдають теперъ, що она наступила въ наслѣдокъ того, що вонъ подчасъ послѣдній гостины кн. Сергія, запросивъ бувъ на баль такожъ жида банкера Полякова, а коли побачивъ, що вся шляхта вѣдступає ся вѣдъ жида, взявъ его попбѣдъ руку и ходивъ зъ нимъ по сали.

Новинки.

— Презенты паданія цвярекого, удѣлило ц. к. Намѣстництво: На Хомчинъ, о. Юліану Рожанковскому въ Глибокой; на Красноилу о. Яковолу Рожцѣ, парохови въ Микетницяхъ.

— Архієрейську грамоту похвальну и право уживати ознаки крилошанській одержавъ о. Кипріянъ Жуковскій, приходникъ въ Кошлякахъ.

— Бл. Евстахій Бурекій, бувшій апікаръ въ Римановѣ, записавъ для пильныхъ учениківъ и учениць въ школѣ въ Галичи 300 зр. и движимости, продавъ за 178·35 зр.

— Панъ Ольга Давидовичева, сестра о. Ант. Давидовича, декана олеського въ Заболотець зложила въ Інститутъ Ставропигійскому 1000 зр. на фондъ одної стипендії для учениківъ школъ середніхъ. Інститутъ Ставропигійскій, котрый буде мати право заряду фонду и право надѣлювання стипендію, закупивъ уже за тій грошъ цѣнніи папери и виготовлює грамоту фондаціїву.

— Депутація галицкихъ екзекуторовъ податковыхъ приїдила оногды до Вѣдня и була у головы руского клубу п. Юліана Романчука, у преасеса кола польського п. Яворскаго и ще у деякіхъ послбъ въ просвѣбю, щоби піддерпли петицію екзекуторовъ, внесену на руки пос. Северина Генцля. Рівночасно въ вѣдписами петиції передало на руки пп. Романчука, Яворскаго, Рутовскаго, Северина Генцля и Охримовича матеріалъ, поясняючій ихъ службовій вѣдносини. Таку петицію внесли екзекуторы и до міністра фінансовъ д-ра Штайнбаха.

— На саїм Великденъ дostaвъ ся до Иванової хати Федико Окоса въ Холоєва. Для 24 с. м. спостерѣгъ холоївський господарь, Антінъ Добровольський, що не стає ему двохъ вѣприкъ; рівночасно пропало гавдини Моровицкой 5 качокъ. Обоз стали найважливѣшіе посуджувати, першій ковка, друга лиса. Іншою однакъ гадки були холоївський жандармъ Гоголя, бо шукаючи пильно, зайшовъ за слѣдомъ ажъ до хати Окосы, де въ коморѣ знайшовъ оба вѣрикани вже вѣрики, а въ городѣ закопанія качки. Окоса хотѣвъ добре посвяткувати, та дѣдавъ ся, що буде сего року святкувати въ Иванової хаттѣ.

— Убийство и самоубийство. Въ Тарновѣ застрѣлили дня 21 с. м. вахмайстеръ 4 баталіону стрѣльцівъ, Іванъ Райшкій, родомъ въ Малєвцѣ въ Чехахъ, капраля Мартина Галясь, родомъ въ Прибышові, коло Ряшова, а опосля стрѣлили до себе три разы. По першому вѣстрѣ, вимѣреному въ груди, кули вийшли раменемъ, розбивши кость, по другому вистрѣ въ ротъ, кули вийшли лївымъ окомъ, подерши лице, третій вистрѣ хибигъ. Причина сего сумного случаю була така: Райшкій, походячій въ досить богатої родини, вѣвъ житє дуже легкодушне и потребовавъ больше гроша, якъ дѣставъ платню и то що присылала ему родина. Наслѣдкомъ того пожичавъ вѣдъ ощаднѣшихъ товаришъ; довги его мали виносити около 100 зр. Вѣдъ капраля Галяса мавъ вонъ вант 7 зр., а коли той, не могучи дождати ся звороту, жалувавъ ся передъ начальникомъ означивъ сей Райшківі речинецъ, въ котрому мавъ вѣдати грошъ. Тимчасомъ грошъ въ дому не приходили и то довело Райшкіка до таї страшного злочину.

— Въ Заболотовѣ допустивъ ся тамошній мѣщанинъ Петро Косовичъ страшного убийства на своїй тещі. Въ недѣлю рано, дня 26 цвѣтня, убрали ся вонъ інвія то якъ до церкви и казавъ своїй жінцѣ замкнути себе до коморы, до котрої закрадала ся часто теща, налогона плячка, и все виносила въ неї до корични. Жінка Петра зобрала ся такожъ до церкви. Теща гадала, що обовь пойшли до церкви взялися до роботи въ коморѣ. Тутъ вловивъ єї зачесаній вѣтъ и биль доти, доки на смерть не убивъ. Замкнувши комору вийшовъ въ дому и вернувъ ажъ въ ночі назадъ до дому. Пїйтшовъ вѣдтачъ до коморы, витягнувъ тещу неживу, поклавъ на постѣль, завязавъ її голову платиною, памоченою въ горбіцѣ, и підложивъ флящину горбіці підъ голову, а потому даївъ знати сусѣдамъ, що теща померла. Однакъ синї взвернули увагу, Петра арештовано и вонъ признали ся до злочинства.

— Огнѣ. Въ Дихтицяхъ, въжинція повѣтія, загорѣли дня 21 с. м. млынъ и тартакъ Лейбъ Шерфа, при чѣмъ мелникъ Гречукъ понаривъ ся небезпечно. Шкода не була убезпечена.

— Въ Станіславовѣ вѣдобрали обѣ дня 25 с. м. жите кислотою прускою Станіславъ С. студентъ фармації въ університету львівскому.

— Зварена дитина. Трилѣтна дитина селянина Олексы Серафінчука въ Теодоровцѣ впала дня 12 с. м. до котла въ кипяткомъ, и закимъ се спостережено, азарила ся.

Всячина.

Завѣщане въ фонографѣ. Фонографъ знайшовъ недавно тому ужитокъ, о якому той, що його винайшовъ, Едісонъ, певно и не думавъ. Недавно тому померъ въ Нью-Йорку богачъ Стефанъ Андерсонъ, що мавъ въ томъ мѣстѣ 40 домовъ и сто міліоновъ доларівъ готовими грошами. Вдін лежавъ вже шѣсть місяцівъ спаралізований. Коли мѣркувавъ, що надходить вже конець его житя, а не бувъ въ силѣ списати свои послѣдніи волї, казавъ принести собѣ фонографъ и завмираючимъ голосомъ виголосивъ въ фонографъ свое завѣщане. Опосля велївъ инструментъ той замкнути въ скринку, приложивъ на ю печати и померъ вѣдтачъ спокойно дня 13 марта. Въ тиждень по его смерти, дня 20 марта, зйшли ся его наслѣдники у нотаря Смайзона, котрый въ ихъ присутності розпечатавъ скринку, виймивъ фонографъ и фонографомъ виголосивъ имъ завѣщане, розумівсь точно такимъ самимъ голосомъ, якъ умираючій покойникъ говоривъ.

Щѣкаве для збирачкѣвъ марокъ листовихъ. — Звѣстна рѣчъ, що вже вѣдъ давна суть люде, котрій займають ся збиранемъ старихъ уживанихъ марокъ зъ листовъ, а навѣть, що на тій марки вѣдбувають ся вѣдъ часу до часу великий ярмарки въ Лондонѣ, Парижи и другихъ великихъ мѣстахъ. Але щоби въ тихъ маркахъ мавъ хтось ажъ величезный маєтокъ, годѣ було погадати. А однакожъ померъ не давно тому англійскій посолъ Теплінгъ, котрый записавъ свою зборку марокъ вартості звыш 1 міліона зр. британскому музею. Одна французка газета, виходяча на островѣ св. Маврикія, оголосила такій анонсъ: „Збирачъ марокъ, посъдаючій зборку вартості 7.526 зр. хотѣвъ бы ожелити ся въ дамою, що есть пристрастною збирачкою марокъ и має сию марку зъ острова св. Маврикія зъ 1847 р.“ Щоби хто не думавъ, що сей збирачъ марокъ ставить може за малі вимоги, то досить буде сказати, що на послѣдній ярмарку на марки въ Парижи, плачено таку сию марку зъ острова св. Маврикія по 2.500 зр. и цѣкава рѣчъ, що якій п. Феррарі въ Парижи має такихъ марокъ ажъ 9. Для збирачкѣвъ марокъ буде може цѣкава рѣчъ довѣдатись, що по маркахъ зъ острова св. Маврикія платять ся найдорожче марки зъ островівъ Рейніонъ зъ 1852 року, бо ажъ по 1.500 зр. Вѣдтачъ слѣдують марки испанські зъ 1850 и 1854 р., котрій платять ся по 600 зр., зъ англійскої Гуаны по 750 р. и гавайскі по 250 до 500 р.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 30 цвѣтня. Е. Вел. цѣсарь принимавъ турецкого посла Ція-пашу на авдіенції и принялъ вѣдъ него поручаючій его письма. — Presse доносить, що коли нинѣ наспѣє інструкція зъ Берлина, що до послѣднього питання въ користномъ дусѣ, то дня 1 мая розбічнесь укладане австро-нѣмецкої угоды въ параграфы и наступить еї конець.

Петербургъ 30 цвѣтня. Городской голова заказавъ жидамъ проживати въ Петербурзѣ назначуючи имъ мѣсця, де имъ проживати вольно.

Римъ 30 цвѣтня. Радикальный посолъ Бовіо зажадавъ въ парламентѣ перемѣнъ воїскової управы въ африканській колонії на цивільну а коли бы то було неможливе, щоби колонію ерітрейску зовсімъ покинути. Кріслі занедужавъ.

Бѣлградъ, 30 цвѣтня. Королева Наталія припимала гр. Гуніядого. Королева застерегла собѣ вѣдповѣдь на посередництво гр. Гуніядого на пѣзнѣйше. Правительство має надѣю, що все добре залагодить ся. Гр. Гуніяді робивъ візиту реїнтармъ міністрамъ и австро-угорському послови. — Болгарські емігранти Ризовъ, виїхавъ передъ колькома дніами зъ Бѣлграду. Кажуть, що його арештовано въ Крайовѣ, бо въ Софії найдено у політично скомпромітованихъ людей письма, зъ котрýchъ виходить, що Ризовъ мавъ участь въ убийствѣ Белчева.

Одвѣтательный редакторъ: Адамъ Креховецкій

ИНСЕРАТЫ

до „Народной Часописи“ просимо пересылати до конторы пана **ЛЬЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО** у Львовъ, ул. Валова ч. 14. Цѣна стиха въ одноразовомъ инсератѣ стоить 7 кр., при бôльше разовомъ помѣщению 6 кр. бôльше стиха петитового. Пп. Купцѣ и Промышленники, котрій частѣйше будуть свои оповѣщенія умѣщати, одержаютъ одновѣдный рабатъ.

АПТЕКА ПÔДЪ „СРѢБРНЫМЪ ОРЛОМЪ“ ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручаетъ:

Олтъ рыбій въ двохъ родахъ, **жовтый** однократно дестилованый, дуже добре дѣлаючій противъ зафльегмлена, остроты крови, недокревности, скрофуламъ и т. д.; **блѣлый** пріятнѣйший бôльше первого, бо двоикратно чищенный и дистильованный. До набитія въ бутелькахъ по 60 и 80 кр.

ГАЛИЦКІЙ БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

почавши бôльше 1 лютого 1890 поручаетъ

4% АСИГНАТЫ НАСОВИ

въ 30 дневымъ выповѣдженемъ

3½% АСИГНАТЫ НАСОВИ

въ 8 дневымъ выповѣдженемъ всѣже знаходачи ся въ обѣзъ

4½% АСИГНАТЫ НАСОВИ

въ 90 дневымъ выповѣдженемъ, будуть опроштованіи почавши бôльше 1 мая 1890 по 4%, въ дневнымъ терминомъ выповѣдженія.

Львовъ, дни 31 січня 1890.

Дирекція.

Во всѣхъ округахъ и провинціяхъ **пошукує ся** за стальми вынагородженемъ або за високою провизією

АГЕНТОВЪ

для фабрики сукна и мужескої конфекції Домъ Вывозу: „подъ Опавою“ въ Тгоррау.

Яковъ Федерь
мѣскій лѣкарь и акушеръ
бувшій секундариюшь общого шпиталя у Львовъ, осѣвши въ Устю зеленомъ, лѣчить всякий слабости въ кругъ медицины и хирургіи входячій.

Превосходній въ смаку и запаху
черезъ Суезъ спроваджений

ГЕРБАТЫ ХИНЬСКІЙ

по вл. 2, 280, 320, 360, 4, 440 и
5 вл. за фунтъ = 500 грамовъ.

Высѣвки гербаты

по вл. 1·50 и 1·70 за фунтъ = 500
граммовъ въ найсвѣжшого транс-

порту поручаетъ Торговля

СТ. МАРКЕВИЧА

у Львовъ, Рынокъ ч. 42.

Перша краева фабрика товаровъ плятерованихъ, зовимыхъ
хиньске срѣбло

ЯКУБОВСКІЙ & ЯРРА

Львовъ, Рынокъ ч. 37. Краковъ, Риполь ч. 26.

поручаютъ:

Предметы служачій до ужитку церковного и домово-го, бôльшій на выправы слюнні, подарунки, у великомъ выборѣ по приступныхъ цѣнахъ.

Репарації, срѣблени и золоченія всѣхъ въ се званіе входичихъ предметійтъ, тревадо и дешево.

Цѣпники на жаданье оплатно, опакованье безплатно.

1—1.

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЪ
аптикарь у Львовъ (улиця Жолкевска), побoльше рампы
поручаетъ:

Нервотонъ.

Средство домове помочнче у многихъ боляхъ, ревматизмахъ, ломаняхъ, исхюю и паралижахъ.

Цѣна фляшки: 40 кр.

Грудній зѣля Д-ра Зебургера
противъ кашлю, душности, нежиту и т. п.

Цѣна фляпки 20 кр.

Станія зелѣнницѣ
Мушинна-Криниця
зъ Кракова 8 год.
зъ Львова 12 "
зъ Будапешту 12 "

Ц. к. ЗАВЕДЕНЕ ЗДРОСВЕ Криниця (въ Галичинѣ)

Найобильнѣйша щава зелѣнista.

Въ мѣсяці:
почта три разы dennio,
телеграфъ, аптека.

Положене горскій въ Карпатахъ 590 метровъ надъ пов. моря.
Вôдъ станія зелѣнничої година дороги, добре утриманої.

Средства лѣчничичі. Кромъ кліматичныхъ условій, купели мінеральний зелѣнista, обильній въ квасъ вуглевый,ogrѣваний методою Шварца (въ р. 1890 выдано ихъ бôльше якъ 85.000).

Купели боровіновий, пароюogrѣваний (въ р. 1890 выдано ихъ 14.000).

Дотеперѣшне число габінетовъ въ здроевискахъ мінеральнихъ збстало побoльшene, половина габінетовъ въ здроевискахъ боровіновыхъogrѣвається парою, дальше пите водъ Криницкои и Слотвињской, жентицѣ, кефѣру, — гімнастика въ новомъ въ той цѣли въ парку приладженой будовлѣ и т. д.

Помешканія. Бôльше якъ 1400' покоївъ зъ бôльшимъ и меншимъ комфортомъ умбльованыхъ, зъ постелею и услугою, по бôльшої части заосмотреныхъ въ печи. Готель „подъ З-ма рожами“ и Гостинница „подъ Замкомъ“ служать до тымчасового умѣщенія осбѣ свѣжо прибувшихъ.

Въ маю, червню и вересню, цѣни помешкань якъ и купели, суть меншій.

Проходы. Великий паркъ смерековий зъ выгодными стежками, численными лавками и мѣсяцами до выпочинку и забавъ, различній близшій и дальший проходы по рѣвни и по горахъ, прогулки въ прекрасну близшу и дальшу околицу.

Заосмотрене потребъ и забавы. Колька реставрацій, колька молочарнъ, дзвѣ цукоригъ, знаменитый домъ здроевый зъ салами бальовыми, реставрацію, салею блярдову и для игръ, кругольня, касино, 2 выпожичальнѣ книжокъ, театръ зъ Львова, оркестра здроева А. Вронського вôдъ 21 мая, фотографъ, крамницѣ и рукодѣльники всякого рода зъ головныхъ мѣстъ прибуваючій и т. д.

Кромъ стало черезъ цѣлый часъ ординуючого лѣкаря правительственного Дра Конффа практикує 7 лѣкарвъ. — Фреквенція рôчна выносить бôльше якъ 4500.

Въ самомъ здроевиши знаходитъ ся поспілія найновшихъ засадъ умѣщеніости правительственне: Ц. к. Заведене водолѣчиче (гидрапатичне) подъ проводомъ спеціяліста Д-ра Еберса (въ р. 1890 здѣлано 24.000 процедуръ гидрапатичныхъ).

Особы, котрій лѣчать ся въ ц. к. Заведену водолѣчичимъ можуть найти умѣщеніе въ свѣжо отвертому приватномъ до потребъ гидрапати.

Сезонъ отвертій вôдъ **15 мая до конця вересня.**

На жадане удѣляє объясненіе.

Ц. к. Зарядъ здроевый въ Криницѣ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

Ц. к. упр. гал. акц,

БАНКУ ГИПОТЕЧНОГО

купує и спродажу

ВСЯКИ ЕФЕКТА И МОНЕТЫ

по курсѣ деніюмъ найдокладнѣйшомъ, не числячи жадної провизії.

Яко добру и певну льокацію поручаетъ:

4½% листы гипотечній.	4% пожичку пропинаційну галицку.
5% листы гипотечній преміовани.	5% " " буковинську.
5% листы гипотечній безъ премії.	4½% пожичку угорской желѣзної
4½% листы Тов. кредитового земс.	дороги державної.
4½% листы Банку краевого.	4½% пожичку пропинаційну у-
4½% пожичку краеву галицку.	гореку.

4% угорской Облигациіи индемізаційнї,

котрій то паперъ контора вымѣни Банку гипотечного всегда купує и продає по цѣнахъ пайкористнѣйшихъ.

Увага: Канторъ вымѣни Банку гипотечного пріймає бôльше Вп. купуючихъ всякихъ выльосований, а вже платній мѣстцевій паперъ цѣнній, якъ такожъ купоны за готівку, безъ всѣлякої провизії, а противно замѣсцевій, лишень за бôтрученьемъ коштovъ.

До ефектовъ, у которыхъ вычерицали ся купоны, доставляє новыхъ аркушівъ купоновихъ, за зворотомъ коштovъ, котрій самъ поносить.

Окулиста Дръ Гезангъ,

б. ельевъ асистентъ и операторъ
на окулистичній клиніцѣ проф.
Фухса въ Вѣдни.

Львовъ, ул. Ягайлонска ч. 2
на противъ нового гмаху Касы
Ощадності.

Адама Гокоча,

у Львовъ, Рынокъ 41, поручаетъ
лѣхтаръ церковній розличної величини и форми, кресты, мірници, цѣпичи и пріймає такожъ старій лѣхтаръ циаковій и другій предметы до переливания.

Полотна льняній Корчинській

и інній вироби ткацкі вôдъ грубыхъ до найточніихъ по цѣнахъ умѣркованихъ — поручаетъ

Wl. GONE T въ Korchynie,
roszta loco. Próbki i cennik franco.